

Čís. 5488.

Prozatimní opatření zákazem spoluvlastníka spoluvlastníku společné nemovitosti, by nezapočal s přístavbou (nepokračoval v ní). Nárok jest osvědčen průkazem spoluvlastnického práva, ohrožení pak povolujícím usnesením stavebního úřadu.

Stačí, že změna dosavadního stavu (§ 381 čís. 1 ex. ř.) hrozí; nevyhledává se, by již započala.

V rekursu do usnesení povolujícího prozatimní opatření nelze uváděti novoty, ovšem ale v odporu (§ 397 ex. ř.).

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1925, R I 940/25.)

Spoluvlastnice navrhla proti spoluvlastníku povolení prozatimního opatření v ten způsob, by byla odpůrci zakázána přístavba, pokud se týče pokračování v započaté přístavbě ku společné nemovitosti. S o u d p r v é s t o l i c e prozatimní opatření povolil, r e k u r s n í s o u d návrh na povolení zamítl.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Nárokem, jehož zajištění má sloužiti navrhované prozatimní opatření, není nárok na zastavení započaté přístavby, jak se rekursní soud domnívá, nýbrž nárok, by jeden spoluvlastník nezasahoval svémocně do práv druhého spoluvlastníka. Ohrožená strana také neodůvodňovala svůj návrh tím, že chce podati žalobu na zastavení přístavby, nýbrž zmínila se o žalobě jen v nástinu navrženého usnesení, by jí byla uložena lhůta ve smyslu §u 391, druhý odstavec, ex. ř. Ohrožená strana opřela svůj návrh o tvrzení, že jest s odpůrcem spoluvlastnicí domu, každý z jedné polovice, že odpůrce bez jejího souhlasu a bez jejího vyrozumění o stavební komisi vymohl si svolení stavebního úřadu k přístavbě, že však není oprávněn bez souhlasu spoluvlastnice přístavbu prováděti, že tedy spoluvlastnice navrhuje prozatimní opatření zákazem započetí po případě pokračování v přístavbě po rozumu §u 382 čís. 5 ex. ř. Své právo spoluvlastnické osvědčila navrhovatelka poukazem na vložku čís. 752 pozemkové knihy, z níž lustrum jest připojeno k návrhu. Nebezpečnoství osvědčovala navrhovatelka tím, že připojila opis usnesení stavebního úřadu o povolené přístavbě. Tím byly osvědčeny oba zákonné předpoklady prozatimního opatření, tvrzený nárok a hrozící nebezpečnoství (§§ 381 a 389 ex. ř.). Osvědčením práva spoluvlastnického co do polovice domu byl již také osvědčen nárok podle §§ 828, 833 až 836 obč. zák., by druhý spoluvlastník stejně velikého podílu o své újmě změny ve společné věci nepředsevzal, neboť děleno jest jen právo k věci a nikoli věc sama, takže žádný podílník nemá práva ani k nejmenší hmotné části společné věci. K nakládání celou věcí, nebo jakoukoli hmotnou její částí jest třeba spojené vůle všech spoluvlastníků. Nemohou-li se dohodnouti, jest se jim zachovati podle předpisů §§ 833 až 835 obč. zák., ale o své újmě změny předsevzítí není žádný z nich oprávněn. Jestliže tedy odpůrce navrhovatelky vymohl si bez jejího souhlasu povolení k přístavbě,

ohrozil tím její spoluvlastnické právo, čímž osvědčen jest již také druhý předpoklad, totiž nebezpečnoství podle §u 381 čís. 1 ex. ř. Stačí podle tohoto předpisu obava, že by jinak soudní vymáhání nebo uskutečnění nároku, zejména změnou dosavadního stavu, bylo zmařeno nebo značně stíženo; stačí, že změna dosavadního stavu jen hrozí, a není ani zapotřebí, aby již byla započala. Okolnosti, kterými navrhovatelka odůvodňovala, proč nechce přístavbu dovoliti, totiž že se bojí dalšího zadlužení, jsou jen pohnutkou jejího nesouhlasu a jsou pro povolení prozatimního opatření nerozhodné. Stačí, že souhlasu neudělila. Rovněž nerozhodno jest, jak daleko přístavba již pokročila a jaké majetkové újmy mohou ze zastavení přístavby spoluvlastníkům domu vzejíti. To uvážiti, bylo věcí navrhovatelky, než návrh na zákaz přístavby učinila. Dovolací soud může přezkoumati usnesení rekursního soudu jen podle stavu, jaký tu byl v době, kdy první soud o návrhu rozhodoval. Novoty, uváděné odpůrcem v rekursu a novoty, uváděné ohroženou stranou v dovolacím rekursu, musí zůstatí nepovšimnuty. To platí také o tvrzení odpůrcově, že navrhovatelka jest jeho manželkou a že on jest zákonným správcem jejího jmění (§ 1238 obč. zák.), neboť v návrhu nebylo o manželském poměru ani slova a ze stejného přijmání nelze na takový poměr souditi, protože by mohlo jíti na př. také jen o sourozence. Protože však odpůrce před rozhodnutím nebyl vyslechnut a nemohl tedy své námitky přednésti, přísluší mu podle §u 397 ex. ř. odpor, v kterém ovšem i novoty může uplatniti, což také skutečně učinil; teprve v řízení o odporu bude dotyčné sporné otázky nutno řešiti.

Čís. 5489.

Odklad exekuce vyklizením (zákon ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n.).

S hlediska §u 1 zák. jest nezávažno, jakou škodu utrpí povolením odkladu strana vypovídající, že byla výpověď povolena z důvodu §u 1 (2) čís. 10 zákona ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n. a jaký vliv má odklad na zaměstnanost zřízenců té neb oné strany.

Pojem »náhrady odpovídající potřebě«.

(Rozh. ze dne 25. listopadu 1925, R I 978/25.)

Vlastníci domu vymáhali na obuvnické firmě B. vyklizení obchodních místností, z nichž byli dali firmě B. pravoplatně soudní výpověď z důvodu §u 1 (2) čís. 10 zák. na ochr. náj. (potřebující místností pro sebe). Návrh firmy B., by byl povolen odklad exekuce vyklizením, soud prvního st. l. zamítl, rekursní soud návrhu vyhověl. Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a uložil prvému soudu, by o návrhu na odklad dále jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y:

Dle §u 1 zákona ze dne 31. března 1925, čís. 51 sb. z. a n. lze odložití exekuci vyklizením najatých místností, nemá-li povinný bez své viny jiné potřebě odpovídající náhrady. Jiných podmínek zákon nežádá, a